



пріоритетом для побудови майбутніх політичних і соціально-економічних відносин цих країн.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Європейської статистики. - [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat>.

Наталія ШАКЕТА
науковий керівник
канд. наук з держ. упр, доц., Ляхович Г.І.
ІФННІМ THEY

СУЧАСНИЙ СТАН ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ: ВЕКТОРАЛЬНИЙ КОНТЕКСТ

Одним із ключових результатів підписання й ратифікації Угоди про Асоціацію ЄС і України стало зростання обсягів зовнішньої торгівлі між цими країнами.

Обсяг торгівлі товарами між Україною та ЄС за 9 місяців 2014 року склався в обсязі 28 869,3 млн. дол. США або 34,7% від загального обсягу торгівлі товарами України. Експорт товарів до країн ЄС за згаданий період становить 13 360,3 млн. дол. США або 31,8% від загального обсягу експорту України. В свою чергу, обсяг імпорту товарів з країн ЄС за згаданий період склався у обсязі 15 509,0 млн. дол. США або 37,7% від загального обсягу імпорту України. У двосторонній торгівлі між сторонами зберігається негативне сальдо, однак констатується його суттєве зменшення у порівнянні з аналогічним періодом минулого року на 5 230,8 млн. дол. США (див таблицю 1).

Таблиця 1
Зовнішня торгівля товарами України з країнами світу, в тому числі з
Європейським Союзом (9 місяців 2013 – 2014 років)

	2014 рік	2013 рік	2014/2013	
			млн. дол.	%
ЗТО всього по Україні	83 146,7	100 723,0	-17 576,3	82,5
у т.ч. ЗТО з ЄС	28 869,3	31 179,7	-2 310,4	92,6
Питома вага у загальному обсязі	34,7%	31,0%	-	-
Експорт всього з України	41 975,0	45 498,9	-3 523,9	92,3
у т.ч. експорт до ЄС	13 360,3	11 900,1	1 460,2	112,3
Питома вага у загальному обсязі	31,8%	26,2%	-	-
Імпорт всього до України	41 171,7	55 224,1	-14 052,4	74,6
у т.ч. імпорт з ЄС	15 509,0	19 279,6	-3 770,6	80,4
Питома вага у загальному обсязі	37,7%	34,9%	-	-
Сальдо всього по Україні	+803,3	-9 725,2	10 528,5	
у т.ч. з ЄС	-2 148,7	-7 379,5	5 230,8	

Основними торговельними партнерами України у 2014 р. є: ФРН (17,9%), Польща (15,1%), Італія (10,7%), Угорщина (7,4%), Нідерланди (5,1%), Франція



(4,7%), Іспанія (4,5%). Основна частка українського експорту припадала на: Польщу (15,6%), Італію (14,4%), Угорщину (8,9%), Німеччину (9,4%), Іспанія (6,3%), Нідерланди (6,6%). Поряд з цим основними імпортерами України є: ФРН (25,2%), Польща (14,7%), Італія (7,4%), Франція (6,2%), Угорщина (6,2%).

Обсяг торгівлі послугами між Україною та ЄС за 9 місяців 2014 року склався в обсязі 5 228,0 млн. дол. США або 40,4% від загального обсягу торгівлі послугами України. Експорт послуг до країн ЄС за згаданий період становить 3 014,7 млн. дол. США або 34,7% від загального обсягу експорту України. В свою чергу, обсяг Імпорту послуг з країн ЄС за згаданий період склався у обсязі 2 213,2 млн. дол. США або 51,9% від загального обсягу імпорту послуг України. У двосторонній торгівлі між Україною та ЄС продовжує зберігатися позитивне сальдо, яке збільшилось у порівнянні з аналогічним періодом минулого року на 708,6 млн. дол. США та за 9 місяців 2014 року склалося у розмірі 801,5 млн. дол. США.

Основними торговельними партнерами України у торгівлі послугами у 2014 р. є Великобританія (19,1%), Німеччина (16,4%), Кіпр (14,1%), Нідерланди (6,6%), Австрія (5,3%), Польща (5,0%). Основна частка українського експорту послуг припадала на ФРН (16,2%), Великобританію (15,5%), Кіпр (12,4%), Нідерланди (8,2%), Польщу (5,1%) та Австрію (4,8%). У свою чергу, більша частка послуг Імпортована з Великобританії (24,1%), ФРН (16,7%), Кіпру (16,4%), Австрії (5,9%), Польщі (4,9%) та Нідерландів (4,3%) [1].

Отож за підсумком 2014 року Євросоюз став головним торговельним партнером України як за експортом, так і за імпортом товарів.

Про цей йдеться у зведених ілюстрованих даних за підсумками 2014 року, які були поширені Державною митною службою 16 січня (рис. 1).

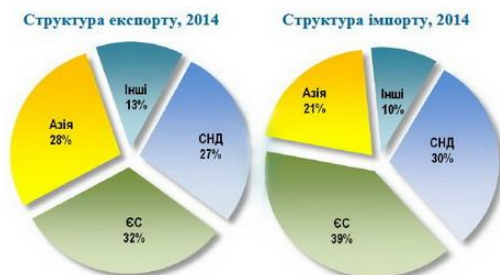


Рис. 1. Структура експортно-імпортних операцій України в 2014 році [2].

У 2013 році Україною найбільший обсяг торгівлі товарами було здійснено з країнами СНД - 36%. Наступними торговельними партнерами були країни ЄС - 31% та Азії - 23%.

У 2014 році товарообіг України перерозподівся. Перше місце посіли країни Євросоюзу - 35,5%, На другому місці з 29% - країни СНД. Частка країн Азії - 24%.

Експорт товарів з України за підсумками 2014 року становить 54,2 млрд. грн, що менше попереднього 2013 року на 14%. Якщо розглядати динаміку за роками (рис. 2), то експорт 2014 зменшився лише порівняно з 2008 та 2011-2013 роками.



Рис. 2 Динаміка обсягу експортних операцій України в 2001-2014 роках [2].

Як видно з рис. 2 сучасний обсяг експортних операцій відчуває найбільше в історії держави падіння обсягів відбулося у 2009 році (на рівні 41%).

На фоні загального зменшення обсягів торгівлі, у 2014 році відбулось зростання українського експорту до країн ЄС на 2 %. Це, перш за все: Нідерланди - 7%, Італія - 5%, Польща - 4%, Німеччина - 1%, інші країни - 2%. Зменшення українського експорту відбулось лише до Франції та Угорщини.

Такі негативні показники стали наслідком бойові дій на Донбасі. Іншим аспектом цих подій стало скорочення Україною зовнішньоторговельних угод з Росією.

Показники торгівлі з РФ продовжили падати. Експорт досяг 76,7% від показників аналогічного періоду минулого року, а імпорт – 85,6%. Також нагадаємо, що 16 червня Росія повністю припинила постачання газу до України, тому варто очікувати подальшого зниження показників імпорту продукції з Росії у другому півріччі.

Окрім того, обсяги торгівлі скорочувалися з більшістю країн СНД та Митного союзу. Найбільший спад відбувся у торгівлі з Казахстаном: експорт (\$528,2 млн.) та імпорт (\$176,9 млн.) досягли лише 48,4% та 47,7% від показників аналогічного періоду 2013 року відповідно.

Змогла збільшити обсяги проданих до України товарів лише Білорусь (\$1,95 млрд.) до 114,8% у порівнянні з першим півріччям 2013, а от Україна експортувала до сусідньої держави (\$803,3 млн.) лише 81,5% минулорічного обсягу товарів. Нагадаємо, що влада Білорусі у червні запровадила обмеження на поставку українських товарів. Зокрема запровадили обмеження на українську картоплю, пиво і деякі будматеріали. Також Білорусь заблокувала експорт українських солодошів. Україна заявила, що такі обмеження є порушенням договору про вільну торгівлю в рамках СНД і запровадила у



відповідь обмеження на експорт білоруських товарів. Тому у другому півріччі варто очікувати змін у показниках торгівлі між державами.

Україна наростила експорт до низки країн Європи, зокрема Польщі (\$1,49 млрд.), Італії (\$1,416 млрд.), Німеччини (\$837,4 млн.), Іспанії (\$615,6 млн.), Португалії (\$198,8 млн.) та Азії, зокрема дещо зріс експорт до Китаю (\$1,45 млрд.), Ірану (\$293,3 млн.).

Розширення Європейського ринку повинно стати основним пріоритетом процесу імплементації Угоди про Асоціацію між Україною і ЄС задля подальшої стабілізації платіжного балансу та валютних курсів в контексті становлення ефективного економічного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України - [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Інформаційний портал Українська Правда. - [Електронний ресурс].
Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/news/2015/01/16/7029751/>

Назар ЗЕЛЕНЧУК

науковий керівник

к.е.н., доц. Михайлишин Л.І.

ІФННІМ THEU

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Рушієм розвитку більшості галузей економіки національного і глобального рівнів в сучасних є конкуренція. Водночас конкуренція зароджується і набуває розвитку в тих галузях економіки, які характеризуються значним потенціалом в сфері прибутковості та забезпечення соціально-економічного розвитку. В останні десятиліття до числа таких галузей відноситься галузь інформаційних технологій та туристична індустрія. Розвиток кожної з них залежить як від загальних так і від специфічних умов. Фундаментальними основами й надалі залишаються наявність ресурсів, рівень капіталізації, інфраструктура, рівень добробуту потенційних споживачів та стабільність суспільно-політичного середовища. Специфіка ж – це спосіб впливу на розвиток глобалізаційних процесів. Так, туризм, за своєю суттю, глобалізує світогляд в будь-якій сфері суспільного життя чи то окремих націй (соціальних утворень) чи то природньо-екологічного середовища. Інформаційні технології виступають в свою чергу пізнавальним та комунікаційним інструментом глобалізаційних процесів. А отже під їх всеохоплюючим характером «ховаються» різні засоби поширення і способи споживання.

Більший рівень диверсифікації діяльності основних економічних суб'єктів, що функціонують в туристичній галузі, робить її пріоритетною для економічного розвитку більшості сучасних країн. З чим і пов'язані зростаючі